

UNIVERSITA KARLOVA v PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY a SPORTU

Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu ve vzájemných zápasech ČEZ Basketball Nymburk a Geofin Nový Jičín

Diplomová práce

Vedoucí práce:

PaedDr. Michael Velenský, Ph.D.

Zpracoval:

Štěpán Reinberger

Abstrakt

Název: Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu ve vzájemných zápasech ČEZ Basketball Nymburk a Geofin Nový Jičín.

Cíle práce: Cílem práce je analyzovat, charakterizovat a srovnat týmový herní výkon ve vzájemných utkáních těchto vybraných družstev v sezóně 2007/2008.

Metoda: Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu (KAVTÝM).

Výsledky: Výsledky mají ukázat pravděpodobné příčiny vítězství a porážek ve vybraných utkáních.

Klíčová slova: basketbal, týmový herní výkon, obranná činnost, útočná činnost.

Abstract:

Title: The Quantitative analysis of a team performance videorecording of mutual games of ČEZ Basketball Nymburk and Geofin Nový Jičín.

The goal of the paper: The goal of this paper is to analyse, describe and compare team game performance in mutual games of these selected teams during the season of 2007/2008.

Method: The Quantitative analysis of a team performance videorecording (KAVTÝM).

Results: The results should show probable causes of wins and losses in selected games.

Keywords: basketball, team game performance, defensive activity, offensive activity

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a použil pouze pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

V Praze dne 10.4.09

.....
Štěpán Reinberger

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat PaedDr. Michaelu Velenskému, Ph.D. za pomoc, odborné vedení práce a praktické rady. Dále děkuji týmům ČEZ Basketball Nymburk a Geofin Nový Jičín za propůjčení materiálů.

Svoluji k zapůjčení své diplomové práce ke studijním účelům. Prosím, aby byla vedena evidence vypůjčovateli, kteří musí pramen převzaté literatury řádně citovat.

Jméno a příjmení	Číslo obč. průkazu	Datum vypůjčení	Poznámka
------------------	--------------------	-----------------	----------

Obsah

1. ÚVOD	8
2. TEORETICKÁ ČÁST.....	9
2. 1. Charakteristika a historie basketbalu	9
2. 2. Charakteristika zatížení	11
2. 3. Sportovní výkon v basketbale.....	13
2. 3. 1. Sportovní výkon družstva	13
2. 4. Systematika basketbalu.....	14
2. 4. 1. Herní činnosti jednotlivce	14
2. 4. 2. Herní kombinace.....	16
2. 4. 3. Herní systémy	18
2. 5. Taktika	20
3. METODICKÁ ČÁST	24
4. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	28
5. VÝSLEDKOVÁ ČÁST.....	29
5. 1. Celkové zhodnocení výsledků.....	45
6. ZÁVĚR.....	49
7. POUŽITÁ LITERATURA:.....	50

1. ÚVOD

V mé diplomové práci se budu zabývat kvantitativní analýzou týmového herního výkonu ve vzájemných utkáních mezi týmy ČEZ Basketbal Nymburk a Geofin Nový Jičín v sezóně 2007/2008.

Vybral jsem si toto téma, neboť mě zajímají příčiny, které vedou tým Nymburka k dlouhodobé suverenitě v domácí soutěži Mattoni NBL. Tým Geofin Nový Jičín je posledních pár let jediným družstvem, který mu dokáže částečně konkurovat. V sezóně 2008/2009 se tyto týmy utkaly ve finále. Nový Jičín byl jediný, kdo v tomto roce dokázal v naší nejvyšší soutěži družstvo z Nymburka porazit. Osobně jsem hráčem týmu Geofin Nový Jičín, i to se stalo dalším důležitým důvodem zaměření mé diplomové práce. Vzhledem k těmto skutečnostem jsem si ve své práci vybral právě utkání mezi těmito kluby.

Cílem bude porovnat týmové herní výkony vybraných družstev ve vzájemných zápasech, dále najít největší rozdíly v souhrnných ukazatelích a zjistit příčiny výsledků zápasů. Nakonec bych se chtěl zaměřit na dvě utkání, která se týmu Geofin Nový Jičín v sezóně podařilo zvítězit a najít příčiny těchto vítězství. Chtěl bych poté, na základě mých výsledků, doporučit taktické rady, které by byly pro tým Nového Jičína přínosem.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2.1. Charakteristika a historie basketbalu

Basketbal je týmová sportovní hra brankového typu, kterou hrají 2 družstva o 5 hráčích na každé straně, tito hráči mohou při přerušení hry libovolně střídát. Cílem je hodit míč do soupeřova koše a zabránit soupeři, aby získal míč pod kontrolu nebo dosáhl koše. V basketbale se hraje míčem pouze rukama. Míč se může házet, přihrávat, odrážet, kutálet nebo driblovat v kterémkoliv směru. Čas utkání se skládá ze 4 období po 10 minutách čistého času. Přestávky mezi jednotlivými obdobími trvají 2 minuty, přestávka mezi 2. a 3. čtvrtinou je 15 minut (mezi druhým a třetím obdobím). V případě nerozhodného stavu se nastavuje 5 minut. Vítězí mužstvo, které nastřílí soupeři více bodů v časovém limitu 4 x 10 minut. Hraje se na hřišti obdélníkového tvaru o rozměrech 28 x 15metrů.

V basketbalu se všichni hráči aktivně zapojují do útoku i do obrany. Úkoly (funkce) útočníků a obránců se však nerozdělují předem, jako např. v kopané nebo lední hokeji, ale hráči je přebírají v těch okamžicích utkání, kdy družstvo získává míč pod kontrolu a může útočit na koš soupeře, nebo tuto kontrolu ztrácí a musí bránit.

Rovněž počítání branek (košů) je rozdílné. V basketbalu má koš hodnotu jednoho bodu (při úspěšném trestném hodu), dvou bodů (koš ze hry), nebo tří bodů v případě, je-li koše dosaženo střelbou z tříbodového území (rovněž ze hry).

Basketbal patří mezi nejrozšířenější a nejpobulárnější sporty na světě. Moderní basketbal má kolébku ve Springfieldu (stát Massachusetts) v USA. R. 1891 nařídil profesor J. Naismith hráčům svého ragbyového družstva, aby při zimním tréninku házeli míče do košů postavených na bednách od pomerančů. Jeho představa nové hry byla motivována touhou zprostit studenty některých nezáživných činností, mezi kterými dominovalo pochodování, cvičení a ruční práce. Po mnoha pokusech, po mnohém promýšlení, si Naismith vypůjčil a upravil některé herní prvky z fotbalu, americké kopané, hokeje a dalších mimo sálových her a připravil seznam třinácti jednoduchých zásad ztělesňujících pět základních principů, které jsou obsaženy i v dnešních pravidlech:

1. Míč musí být hrán rukama.

2. S míčem se nesmí utíkat.
3. Hráč nesmí omezovat svého soupeře nebo mu bránit v pohybu.
4. Obě mužstva se pohybují po stejném území, ale nesmí docházet k osobnímu kontaktu.
5. Obroučka koše je umístěna ve výšce a je vodorovně.

Při prvním nácviku vysvětlil Naismith pravidla osmnácti žákům své třídy, vyzval dva z nich, Franka Mahana a Duncana Pattona, aby si zvolili strany, vybrali osm spoluhráčů a hra se rozběhla. Všichni užasli, s jakým nadšením studenti zahájili utkání. Po mnoha útocích a střeleckých pokusech William R. Chase proměnil příležitost ze střední části hřiště a historický zápas skončil výsledkem 1:0.

Po tomto utkání se zásadně změnil postoj studentů k hodinám tělocviku, které nyní očekávali s mimořádným zájmem. Když se rozjeli domů na vánoční prázdniny, nadšeně vyprávěli svým přátelům o nové hře. Celá řada sportovních svazů psala J. A. Naismithovi o kopii pravidel, které byla zveřejněna 15. 1. 1892 ve vydání kolejního časopisu "Triangle". V počátečním období se počet hráčů na hřišti měnil od pěti do sedmi podle počtu studentů ve třídě a velikosti hrací plochy. V roce 1895 hrávalo po vzájemné dohodě převážně pět hráčů a po dvou letech byl tento počet stanoven pravidly.

Poměrně brzy po svém vzniku překračuje basketbal hranice USA. Nový sport se rozšířil nejprve na sever do Kanady a teprve těsně před koncem 19. Století pronikl na jih do střední a Jižní Ameriky. Další oblasti, kam se basketbal rozšířil, byly Filipíny, pak Čína, Japonsko, Indie a Persie. Teprve potom došlo na Evropu, kde se však začal rychleji rozvíjet až po první světové válce.

V současné době sdružuje Mezinárodní basketbalová federace (FIBA) kolem 200 členských států a další, především nově vznikající o členství žádají. Počet registrovaných hráčů a hráček se v celosvětovém měřítku odhaduje na 300 miliónů a zcela určitě nepředstavuje číslo konečné. Orgány FIBA totiž usilují o rozšíření sportovní hry zejména mezi dětmi a mládeží. Mezinárodní basketbalová federace, která vznikla v roce 1932 z potřeby převzít kontrolu nad prudce živelným rozmachem basketbalu a z potřeby sjednotit jeho pravidla, pořádá a organizuje celou řadu soutěží na úrovni klubů i národních družstev, a to jak z hlediska regionálního (územního či kontinentálního), tak celosvětového. Mezi

nejvýznamnější patří olympijský turnaj (hrají muži i ženy jednou za čtyři roky v rámci letních olympijských her), mistrovství světa (hraje se jednou za čtyři roky v období, kdy se nepořádají LOH) a mistrovství Evropy (hraje se jednou za dva roky, kdy se nepořádají LOH a MS). Účast v těchto soutěžích podléhá přísným regulím FIBA a je např. podmíněna vysokou sportovní herní výkonností a umístěním v předkolech – tzn. kvalifikacích.

Za nejkvalitnější a nejpřitažlivější klubovou soutěž na světě je pokládána soutěž amerických profesionálních basketbalistů NBA (National Basketball Association). Hraje se na území USA a Kanady a její hráči (je jich zhruba 350) jsou právem v celosvětovém měřítku považováni za nejlepší. Přestože NBA není soutěží FIBA, smějí se od roku 1990 – na základě dohody mezi oběma organizacemi – zúčastňovat její výběry LOH a MS. K popularitě basketbalu určitě přispěl i start amerických profesionálů na LOH v Barceloně v roce 1992.

Basketbal má velký vliv na rozvoj pohybových vlastností, zejména rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Hra je velmi náročná na inteligenci hráčů, jejich tvořivé kombinační schopnosti a rychlou reakci. Snad proto si největší oblibu všude na světě získala mezi studenty a stejně tomu bylo a je i u nás.

2. 2. Charakteristika zatížení

Za 10 minut hry basketbalista uběhne přibližně 1000 metrů, provede přes 20 výskoků, stejně tolikrát provede rychlý únik a použije driblinku a asi 5x vystřelí. Přes polovinu odehrané doby stoupá tepová frekvence nad 165 tepů za minutu. Celkový čas utkání je značně nepravidelně rozložen na 80 – 90 různě dlouhých úseků. Průměrná doba jednoho úseku je 27 – 28 sekund. Nejčastěji se vyskytují úseky činnosti 10 – 20 sekund dlouhé. Tyto úseky intenzivního zatížení jsou nepravidelně přerušovány různě dlouhými úseky nízké intenzity či relativního klidu, jejichž průměrná doba trvání je 20 sekund, přičemž přerušování delší než 30 sekund se vyskytují zřídka. (Bulín a Zobač, 1985)

Základem kondiční připravenosti basketbalisti je tedy speciální herní vytrvalost v činnosti střední až vysoké intenzity s nepravidelnými úseky zatížení především rychlostně silového charakteru a nepravidelnými *intervaly méně intenzivní činnosti* či relativního klidu. V basketbalovém utkání se tedy objevují všechny druhy zatížení, které na sebe navazují a navzájem se ovlivňují.

Z hlediska způsobu energetického zabezpečení výkonu můžeme mluvit o smíšeném aerobně anaerobním charakteru zatížení. Jedná se o zatížení přibližně na hranici anaerobní prahu, kdy dochází k dynamické rovnováze aerobních a anaerobních procesů a tím související tvorbě a odbourávání laktátu. Tento smíšený charakter energetického zabezpečení indikuje pro trenéry basketbalu otázku o zaměřenosti rozvoje a kultivace jednotlivých zón metabolického krytí výkonu jako součásti procesu sportovního tréninku. Podle intenzity a charakteru činnosti se podíl aerobních a anaerobních procesů při intenzivních úsecích hry pohybuje v poměru 10% - 23% ku 90% - 77% ve prospěch anaerobního procesu při tepové frekvenci 180 – 210 tepů za minutu. Proto mluvíme o maximální zátěži. Při intervalech charakterizovaných tepovou frekvencí mezi 160 - 180 tepy za minutu se mění na 80% ku 20% ve prospěch aerobního způsobu úhrady energie. Tuto zátěž označujeme jako submaximální. Část hrací doby probíhá při nízké intenzitě činnosti. Zde se poměr aerobních a anaerobních procesů zvyšuje na 90% ku 10% a tepová frekvence klesá pod 160 tepů za minutu a podle délky odpočinku se navrácí ke klidovým hodnotám. (Bulín a Zobač, 1985)

Z těchto šetření je patrné, že z hlediska funkční připravenosti basketbalisty je rozhodující složka ATP-CP, tzv. anaerobně laktátový způsob úhrady energetických nároků, v jejímž rámci probíhá většina finálních činností basketbalisty (uvolnění bez míče i s míčem, doskakování, řešení situace jeden na jednoho i většina obranných činností). Anaerobně laktátový způsob energie (LA) je druhou složkou ovlivňující možnost podávání maximálního sportovního výkonu v basketbale. Sportovním tréninkem je třeba vytvořit odpovídající změny v kapacitě i účinnosti tohoto systému, nicméně konečným cílem rozvoje LA systému není dosahování vysoké koncentrace laktátu v krvi, ale především adaptace hráče pro podávání maximálního výkonu v tomto nepříznivém vnitřním stavu organismu tak, aby vnitřní homeostáze, procesy vnímání a rozhodování a využití specifických koordinačně složitých pohybových stereotypů byly narušeny co nejméně.

Názory na rozvoj aerobního systému označovaného O₂ se v literatuře liší. Je však prokázáno, že vyšší stupeň rozvoje aerobních procesů u basketbalisty ovlivňuje při dané intenzitě činnosti pozdější zapojování LA systému, dosahování nižších koncentrací laktátu v krvi a s tím spojené menší narušení vnitřní homeostázy organismu. Stupeň rozvoje aerobních procesů také do značné míry

ovlivňuje průběžnou regeneraci a resyntézu ATP-CP jako zdroje energie činnosti střídané intenzity.

Podle Bulína a Zobače výkonnost v basketbale ovlivňují zejména možnosti anaerobního zabezpečení herních činností, vnitrosvalové rezervy vázané na myoglobin, jejichž využití umožňuje ekonomicky provádět dlouhodobou svalovou práci střídavou intenzitou, celkově aerobní možnosti lokální svalovou vytrvalost dolních končetin a úroveň rychlostně silových schopností. (Bulín a Zobač, 1985)

V praxi je zřejmé, že takto odděleně se výše popsané systémy energetického zabezpečení výkonu rozvíjet nedají. Je třeba si uvědomit, že na základě pohybové činnosti se podílejí všechny tři systémy a podle převahy toho kterého systému hovoříme o rozvoji ATP-CP, LA či O₂ systému.

2. 3. Sportovní výkon v basketbale

V basketbale zásadně rozlišujeme výkon družstva a výkon jednotlivce v utkání jako dvě odlišné kvality (Dobrá a Velenský, 1987). Dobrá a Velenský (1987) dále hovoří o tom, že sportovní výkon basketbalisty chápeme jako vývojový stupeň způsobilosti participovat (podílet se) na hře družstva. Je podmíněn komplexní dispoziční strukturou, která se navenek projevuje jako souhrn osvojených herních činností integrovaných do hry celého družstva.

2. 3. 1. Sportovní výkon družstva

Sportovní výkon družstva je výkon sociální skupiny zvláštního druhu, založený na individuálních výkonech hráčů, podléhajících vzájemnému regulačnímu působení, jež se projevuje tím, že hráči ovlivňují své jednání i chování skupiny jako celku. Jediným vyjádřením výkonu družstva je výsledek dosažený v utkání proti konkrétnímu soupeři. Na výkon družstva působí jeho vnitřní struktura, tj. určitý systém pozic a rolí hráčů družstva (Dobrá a Velenský, 1987).

Struktura družstva podmiňuje jeho sociální klima, které lze hodnotit různými parametry. Na úspěšnost družstva mají rozhodující vliv soudržnost, tj. míra semknutosti hráčů v jeden celek, participace, tj. míra účasti jednotlivých

hráčů na činnosti družstva, a autorita, tj. míra významu družstva pro jeho členy – hráče.

Další charakteristické znaky efektivní skupiny dle Vaňka a Slepíčky (1976):

- a) Přiměřená motivace na skupinový cíl za předpokladu, že cíl družstva je akceptován a chápán všemi členy družstva
- b) Komunikace mezi hráči v družstvu, která by měla vést k tomu, aby skupina naslouchala všem členům a akceptovala jejich názor
- c) Vhodná skladba meziosobních vazeb, které mají jednak přímý vliv na sportovní činnost a především na spolupráci.
- d) Systém hodnot a norem, regulujících chování jednotlivých hráčů alespoň v záležitostech pro skupinu důležitých. Každý hráč je tomuto vystaven. Jakékoli působení na hráče jako člena skupiny se lomí prostřednictvím vztahů v družstvu.

Vytvářet družstvo a jeho výkon předpokládá tedy znalost sociálně psychologických poznatků o jevech týkajících se družstva jako sociální skupiny a jejich praktickou aplikaci při tvorbě podmínek úspěšnosti družstva. Výkon družstva vyjádřený výsledkem dosaženým v utkání lze analyzovat na základě údajů zaznamenaných v průběhu utkání a popsat je číselnými charakteristikami. K těmto charakteristikám patří např. počet všech útočných fází a jejich úspěšnost, počet všech obranných fází a jejich úspěšnost, počet pokusů o střelbu a jejich úspěšnost, počet trestných hodů a jejich úspěšnost, počet doskočených míčů, ztráty míče před střelbou, míče získané v poli, počet osobních chyb, počet přihrávek v jedné útočné fázi. Tyto údaje získané ve větším počtu slouží jako kritérium pro hodnocení výkonu družstva. Jsou v podstatě speciální herní faktory, které mohou nabývat v různých utkáních různých hodnot a vždy se podílet svou vyšší nebo nižší úrovní na vítězství nebo porážce družstva (Dobrá a Velenský, 1987).

2. 4. Systematika basketbalu

2. 4. 1. Herní činnosti jednotlivce

Herní činnosti jednotlivce (HČJ) chápeme jako soubor pohybových úkonů promyšleným způsobem, kterými hráč řeší herní situace. Jsou základem hry

jednotlivce. Při těchto činnostech vzniká střetnutí mezi dvěma soupeři, které v basketbalu nazýváme jako hru jeden na jednoho. Při tomto střetnutí je cílem herní činnosti jednotlivce získat nad soupeřem výhodu, překonat jej (Dobry a Velenský, 1980).

Rozlišujeme dvě hlavní složky činností jednotlivce – složku technickou a taktickou.

Technickou složkou rozumíme způsob provedení dané činnosti v závislosti na herní situaci. Taktickou složku představují psychické procesy, pomocí kterých se snaží hráč pochopit herní situaci a najít její vhodné řešení (Dobry, 1963).

Podle Dobrého a Velenského (1980) můžeme herní činnosti jednotlivce rozdělit na útočné a obranné.

K útočným patří:

- uvolňování hráče bez míče
- uvolňování hráče s míčem
- přihrávání
- střelba
- dokakování
- clonění

Mezi obranné zařazujeme:

- krytí hráče bez míče
- krytí hráče s míčem
- krytí hráče po střelbě a stahování míčů v obraně
- činnost jednotlivce při přesile útočníků

Každá z těchto činností má své zvláštnosti, projevující se především v technické a taktické stránce. Vztahy mezi technickou a taktickou stránkou se projevují rovněž různým způsobem. Např. při uvolňování hráče bez míče jde do popředí taktická stránka. Technická stránka vyniká při činnostech s míčem (Dobry a Velenský, 1962).

Obranné činnosti jednotlivce jsou souhrn všech činností, které hráč využívá v herních situacích v obraně. Každý obranný systém je závislý na základních

obránných činnostech jednotlivce. Stejně jako útočné činnosti mají i tyto dvě složky – technickou (provedení pohybu, způsob držení těla, postoj) a taktickou (správný výběr činnosti, postavení a postoje), (Dobry a Velenský, 1980).

Každý hráč by je měl mít naučené a zvládnuté ještě před nácviem obranného systému. Je pochopitelné, že v průběhu tréninku tyto činnosti dále zdokonalujeme a přizpůsobujeme vybranému obrannému systému (Dobry a Velenský, 1980).

Dokonalé zvládnutí a osvojení obranných činností a jejich správné použití v utkání je podmíněno celou řadou činitelů. Je to např. rozvoj pohybových schopností, rozvoj morálních a volních vlastností, schopnost soustředit se, schopnost zhodnotit situaci a zejména konkrétního soupeře, schopnost předvídat vývoj situace, znalost způsobu komunikace mezi obránci a dokonalá znalost pravidel hry, zejména těch, které se týkají osobních chyb (Dobry a Velenský, 1980).

2. 4. 2. Herní kombinace

Herní kombinace (HK) představují cílesměrné jednání dvou až pětice hráčů při řešení herních úkolů. Podmínky vzniku a realizace herní kombinace jsou tyto:

- 1) Identifikace herního úkolu skupiny zúčastněných hráčů.
- 2) Komunikace mezi zúčastněnými hráči.
- 3) Sladění herních záměrů a rozhodování zúčastněných hráčů.
- 4) Časoprostorové sladění herních činností zúčastněných hráčů.

Podle Kričevského (in Dobry a Velenský, 1980) první zvláštností řešení herních úkolů skupinou hráčů je nutná současná intelektuální činnost celé skupiny, jež bývá označována jako skupinové myšlení. Úkolem každého jedince ve skupinovém myšlení je orientovat se v daném prostoru a prozkoumat a zjistit charakter činnosti spoluhráčů i soupeřů. V této orientační pátrací činnosti se rovněž jedná o zjištění shody mezi záměrem hráče a současně probíhajícími činnostmi zúčastněných hráčů (Dobry a Velenský, 1980). „V herních kombinacích dochází k vazbě individuálních herních činností různého počtu zúčastněných hráčů. Vazba je buď současná, nebo následná a je třeba právě v ní hledat kritická místa, na nichž závisí úspěšnost herních kombinací“ (Dobry a Velenský, 1980, 98).

Při popisu a určování herní situace, tj. faktorů ovlivňujících provedení herní kombinace, bereme v úvahu počet hráčů, kteří se na kombinaci aktivně podílejí nebo mají možnost do kombinace zasáhnout, prostor, v němž se kombinace provádí, zaměření herní kombinace vyjadřující současně herní úkol skupiny (např. udržet míč déle pod kontrolou, získat míč, vystřelit, zablokovat nebo uzavřít prostor pro únik, vytvořit prostor pro únik atd.). Při označování druhu kombinace bereme v úvahu kromě výše uvedených situačních faktorů ještě rozhodující činnost, na níž je kombinace založena.

Kombinace, kterých se účastní pouze minimálně nutný počet hráčů, tj. dva výjimečně tři, označujeme jako základní. Osvojení základních kombinací a jejich pravidelné zařazování do tréninku klademe na stejnou úroveň jako zařazování a osvojování herních činností jednotlivce (Dobry a Velenský, 1980).

Dobry (1986) chápe HK jako spolupráci, která má do určité míry předepsaný začátek a částečně i průběh. Ale navzdory tomu je každý hráč povinný zaútočit na koš v okamžiku, kdy se soupeř dopustí chyby (i když poruší sled kombinace). Každá herní kombinace má různé varianty realizace jak v začátku, tak v průběhu. Tyto varianty jsou mezi sebou logicky spojené. Zápasová praxe vyžaduje osvojení si aspoň dvou různých variant řešení. Kombinace je možné různě rozvíjet a přitom učit hráče vidět, rozhodovat se a jednat.

Pokud úspěšně vykonání herní kombinace má za následek vylepšení herní pozice pro zakončení v útočné fázi hry, pak hovoříme o útočné herní kombinaci. Zároveň podstatným kritériem útočné herní kombinace je uplatnění dvou herních činností jednotlivce, převážně určujících a podmiňujících jakýkoliv typ spolupráce – uvolňování se hráče, přihrávání a chycení míče.

Obranné herní kombinace charakterizuje spolupráce dvou anebo více obránců (max. čtyř), kteří řeší herní situaci v obranné fázi hry – obrana útočné herní kombinace a jejím cílem je snaha zabránit útočníkům ve spolupráci a nedovolit dát koš.

Díky vývoji basketbalu je velmi obtížné přesně vymezit a rozdělit herní kombinace. Každý autor poukazuje ve svých publikacích na jiné členění a systematiku tohoto problému.

Přehled herních kombinací (Dobry a Velenský, 1980)

- Útočné:** kombinace založené na akci „hod a běh“
kombinace založené na clonění
kombinace založené na početní převaze útočníků
kombinace založené na využití některých herních činností jednotlivce (úniku driblinkem, úniku bez míče, přihrávky)
- Obranné:** kombinace založené na proklouzávání
kombinace založené na přebírání
kombinace při zesíleném krytí
kombinace při početní přesile soupeřů

2. 4. 3. Herní systémy

Herní systém (HS) je organizovaný vztah a činnosti hráčů jednoho družstva při předpokládané opozici soupeře. Systém hry je zaměřen na dosažení konečného cíle mužstva v utkání nebo na splnění dílčího úkolu v útoku nebo v obraně v úsecích hry (Dobry a Velenský, 1980).

Herní systém je charakterizován základním rozestavením hráčů, z něhož vyplývají speciální funkce jednotlivců, konkretizují se vztahy mezi nimi, určují se možnosti skupinových činností a vyplývají požadavky na herní činnosti jednotlivce. Systém hry klade důraz na plánované využití činností jednotlivce a skupin. K tvorbě systému, což je dlouhodobá záležitost, přistupujeme vždy na základě znalostí úrovně herní způsobilosti všech hráčů družstva (Dobry a Velenský, 1980). HS musí být dostatečně flexibilní, aby bylo možné při jeho realizaci v utkání brát v úvahu jak situaci soupeře (jeho slabá místa, přednosti, systém hry a taktický plán), tak i vnější podmínky utkání (prostředí, publikum, důležitost utkání, rozhodčí ...). Systém vyžaduje výčet nejdůležitějších a nejčastějších herních situací, k nimž může v utkání dojít. Pro každou důležitou situaci musí systém podávat obecnější směrnice vytyčující úlohy a postupy jednotlivců a skupin, zaměřené na usměrnění činnosti vlastního družstva a na ovlivnění činnosti soupeřova družstva. Herní systémy dělíme na útočné a obranné.

Útočné systémy

Útočné systémy dále můžeme dělit na systémy postupného útoku (jak do osobní obrany, tak i do zónové) a na systémy rychlého protiútoku.

Každý útočný systém může být organizovaný a kontrolovaný nebo založený na vlastní a samostatné hře hráčů družstva, často označované jako improvizace.

Účinný útočný herní systém družstva by měl splňovat tato kritéria:

- 1) umožňovat individuální hru a tvořivé individuální řešení herních situací
- 2) vytvářet dobré střelecké pozice
- 3) umožňovat vyváženou střelbu z krátké a dlouhé vzdálenosti
- 4) zajišťovat doskakování a návrat do obrany po ztrátě míče

Obranné systémy

Obranný systém je organizovaná hra družstva v části utkání, kdy míč pod kontrolou má soupeř. Jejím cílem je zmocnit se míče, aniž by soupeřící družstvo vstřelilo koš.

V obranných systémech se používají všechny obranné činnosti jednotlivce i kombinace. Jejich provedení je však přizpůsobeno celkové koncepci hry družstva v obraně, tj. nejen systémům, ale i strategii vedení hry v určitých utkáních či soutěžích.

Obranných systémů je nepřehledné množství. S vývojem hry se obohacují o nové varianty a jejich klasifikace je tedy velmi složitá.

Obranné systémy můžeme rozdělit následovně:

- 1) Osobní obranné systémy – společným znakem je to, že každý obránce má zodpovědnost za určitého soupeře
- 2) Zónové obranné systémy – základní povinností každého hráče je krýt určité území
- 3) Kombinované obranné systémy – společným znakem je současné používání dvou obranných systémů jedním družstvem

2. 5. Taktika

Taktické jednání hráčů má na konečný týmový herní výkon velký vliv. Hráči musí bezprostředně reagovat na situační proměnlivé podmínky. Taktické jednání můžeme v podstatě rozdělit na tři fáze (Choutka a Dovalil 1991):

Vnímání a analýza situace

Je základní fáze, na jejímž bezchybném průběhu závisí úspěch celého jednání. Je tvořena psychickými procesy, které lze rozdělit do dvou složek: smyslové (senzorické) a logické.

Obě složky vnímání spolu souvisejí, překrývají se, takže působí společně.

Smyslová složka je podmíněna úrovní fyziologických procesů odehrávajících se zrakovým orgánem.

K nim patří:

Rozsah zorného pole

Obsah zrakového vnímání

Opticko-motorické odhady

Vnímáním se rozlišují kvalitativní parametry pohybu, jimiž jsou zejména: rychlost, směr, zrychlení, dráha, doba trvání a jiné, týkající se jak hráčů, tak i míče. Vnímání musí být dostatečně kvalitní, tzn., že odhady těchto změn by měly být natolik přesné, aby mohly být věrohodným podkladem pro analýzu situace. Tyto opticko-motorické odhady mají vztah i k předvídání (anticipaci) dalšího vývoje situace. Anticipace jako specifická schopnost má pro kvalitu vnímání značný význam, neboť operuje jak s pohybem hráčů, tak s míčem, aby vyústila v program jednání hráčů a v předvídání dalšího vývoje herní situace.

Logická složka vnímání představuje procesy myšlení, které jsou součástí smyslového vnímání. Výsledky smyslového vnímání jsou logickou složkou vnímání uváděny do vzájemného vztahu, jsou základními informacemi pro vytváření celkové představy o soutěžní situaci. Pohyby objektů ve vymezených prostorech, hodnotí hráč ze své pozice, ze svého postavení. Tvoří si celkovou formální (časoprostorovou) a obsahovou syntézu charakterizující danou situaci a současně i anticipuje její další vývoj. Výsledkem je porozumění dané situaci. Výsledkem

logické syntézy smyslového vnímání je spojení informací z vnějších zdrojů (charakteristiky soutěžní situace) s vnitřními informacemi (o stavu hráče). Předpokladem této syntézy je znalost vlastních kondičních a technických možností, celkový rozsah vědomostí a zkušeností i úroveň rozvoje intelektuálních schopností.

Všechny informace z vnějších i vnitřních zdrojů přispívají k postupnému vytváření představy o časoprostorových charakteristikách i obsahu dané soutěžní situace. Aby tento složitý proces vnímání a analýzy herní situace mohl proběhnout vždy bezchybně, je nezbytné, aby v tréninkovém procesu byly cílevědomě rozvíjeny všechny schopnosti, které se na něm podílejí. Ukazuje se, že tyto schopnosti se rozvíjejí úspěšněji, jsou-li podepřeny co nejširším zázemím osobnosti hráče, zejména některými rysy. Velkou roli hraje intelekt a zvláště paměť hráče, jeho umění uchovávat a pohotově využívat získaných vědomostí a zkušeností. Rozvoj schopnosti vnímat a analyzovat herní situace je podmíněn i uměním hráče koncentrovat pozornost a diferencovat ji podle aktuální důležitosti na znaky podstatné a nepodstatné.

Myšlenkové řešení taktického úkolu, Výběr optimálního řešení herní situace

Všestranné poznání herní situace umožňuje hráči formulovat takticky výkon. Úplná a přesná formulace úkolu závisí na rozsahu vědomostí a zkušeností a na intelektuálních schopnostech hráče. Čím vyspělejší a zkušenější je hráč, tím je schopnější dokonaleji formulovat příslušný taktický úkol. Dalším krokem je stanovení cíle vlastního řešení dané situace. Staví jednak na anticipaci dalšího vývoje herní situace, jednak na reálném posouzení vlastních možností, zejména celkové úrovně kondiční a technické připravenosti, taktických vědomostí a zkušeností, intelektuálních schopností a aktuálního psychického stavu sportovce dostatečné sebedůvěry, motivace, koncentrovanosti apod.

Stanovení cílů umožní hráči soustředit se na různé varianty řešení herní situace, varianty, které byly již v minulosti prověřeny a s nimiž má hráč již určité zkušenosti. Hráč se soustřeďuje zejména na ty, které byly úspěšné a které je také schopen co nejlépe technicky zvládnout. V průběhu této konfrontace si uvědomuje silné i slabé stránky jednotlivých variant a podle okolností se soustřeďuje na ty, které nejlépe odpovídají aktuálním podmínkám. Zdravé sebevědomí a sebedůvěra patří v těchto chvílích k rozhodujícím činitelům ovlivňující celý proces

rozhodování.

Časový faktor, zpravidla včasnost podmiňuje úspěch či neúspěch vybraného řešení. Promeškáním vhodného okamžiku se jednání stane bezpředmětně, ztrácí svou aktuálnost, protože mezitím nastala změna v celkové situaci. Proto řešení vyžaduje nejen přesnost, ale i včasnost a rychlost rozhodovacích procesů.

Pro vysokou efektivitu myšlenkových procesů při řešení taktických úkolů má mimořádný význam zásobník osvojených taktických prostředků: vědomostí, zkušeností, ale i dokonalé zvládnutí několika variant řešení nejčastěji se vyskytujících herních situací. Osvojené varianty řešení je účelné v tréninku neustále zdokonalovat a jejich zásobu rozšiřovat o další, nové, originální. Tím se rozvíjí i tvůrčí myšlení a jednání.

Významnou roli hrají v myšlenkovém řešení taktických úkolů i zautomatizované prvky basketbalových činností, které neobyčejně zefektivňují proces výběru řešení a rozhodování. To je typické zvláště pro starší a zkušené hráče. U těchto hráčů se setkáváme nejčastěji s nejvyšší formou taktického myšlení s tvořivostí. Tvořivostí se obvykle rozumí nacházení a využívání nových, originálních a překvapivých a tím účinných řešení herních situací. Základem tvůrčího myšlení je především co nejbohatší materiál – vědomosti, zkušenosti, zvládnuté varianty řešení, zautomatizované prvky. Bohatě rozvinuté tvůrčí schopnosti se projevují pružností, pohotovostí a rychlostí procesu myšlení, vytvářením nových, originálních řešení situací. Tvůrčí schopnosti souvisejí s nadáním, které je třeba dlouhodobě a cílevědomě rozvíjet. Tvůrčí schopnosti jsou nejúčinnější zbraní taktické jednání hráče.

Výsledkem fáze myšlenkového řešení taktických úkolů je představa o optimálním řešení herní situace. Její úplnost a přesnost je výrazem celkové taktické vyspělosti hráče.

Pohybové řešení herní situace

Představa o optimálním řešení herní situace se realizuje pohybovou činností. Je to výsledný projev komplexního jednání hráče, jehož dílčími komponentami jsou intelektové a pohybové schopnosti a dovednosti, projevující se ve formě často značně složitých sportovních dovedností. Kromě dovedností se v pohybovém

řešení situace projevují i psychické schopnosti, zejména tvořivé taktické myšlení, řešící dílčí taktické úkoly širší strategie taktického boje.

Pohybové řešení herní situace je výsledkem produktivní a tvůrčí činnosti hráčů, v níž se odrážejí globální schopnosti hráčů a celá jejich osobnost. Vybraná řešení realizuje hráč účinně jen tehdy, je-li dokonale technicky vybaven. Technika musí být zvládnuta tak, aby umožňovala uskutečnit všechny taktické varianty řešení, přičemž např. zautomatizované dovednosti uvolňují myšlení hráče pro řešení taktických úkolů. V herních výkonech probíhajících v proměnlivých podmínkách rozhoduje o úspěchu taktiky šíře a variabilita osvojených herních činností a schopnost hráče využít své technické výzbroje k tvůrčímu řešení i nejsložitějších taktických úkolů. Z těchto důvodů je nutné techniku herních činností nacvičovat a zdokonalovat vždy s ohledem na možnosti jejího taktického využití.

Pohybové řešení herních situací je závislé i na celkové psychické připravenosti hráče. Hráč je schopen úspěšně takticky jednat tehdy, zná-li sám sebe, důvěřuje-li si, má-li odvalu, zdravou agresivitu a schopnost vyvinout odpovídající míru volného úsilí v pravý okamžik. Aby všechny tyto schopnosti účinně využil, musí se nacházet v optimální pohodě, která mu umožní soustředit se plně na činnost a uvolnit síly k produktivnímu a tvůrčímu taktickému jednání.

Jednota všech fází taktického jednání

Všechny fáze taktického jednání na sebe navzájem navazují, prolínají se a tvoří jednotu. Jednotlivé fáze je třeba analyzovat, poznat jejich obsah, následně se zaměřit na jejich bezchybné osvojení.

Z popisu jednotlivých fází dosti výrazně vyplývají požadavky na psychické schopnosti sportovce. Mezi nimi zaujímá významné místo paměť. Ta umožňuje uchovávat a uspořádat osvojené vědomosti a proměňovat je ve zkušenosti. Rozsah a kvalita paměti mají podstatný význam i pro účinnost taktického jednání. Schopnost tvořit je do značné míry závislá právě na nich.

Všechny fáze taktického jednání čerpají z paměti, výsledek **příslušeného jednání paměť zaregistruje a uchová. V tomto uzavřeném procesu dochází také k registraci a odhalování chyb (Choutka a Dovalil 1991).**

3. METODICKÁ ČÁST

Pro výzkum bude použito metody přímého pozorování – analýza videozáznamu. Postup, který jsem si vybral pro svou práci, vznikl na konci devadesátých let minulého století na oddělení basketbalu KSH-UK-FTVS. Pracovně je nazýván Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu (dále jen KAVTÝM).

Jak jsem již uvedl, vznikla KAVTÝM – jako do jisté míry standardizovaný postup evidence údajů o týmovém herním výkonu a jejich zpracování – pro studijní účely. Konkrétním námětem pro její vznik byla snaha o objektivnější pohled na herní výkon družstev americké profesionální soutěže NBA. Tato soutěž byla do určité doby „uzavřená Světu“ a ani podmínky v tehdejší ČSSR nedávaly příliš velkou naději na získání podrobnějších a ucelenějších informací. Vše se obrátilo až s uznáním profesionálního sportu Mezinárodním olympijským výborem a se změnami společensko ekonomických zřízení v zemích bývalého socialistického bloku.

KAVTÝM umožňuje bezprostřední konfrontaci efektivity týmového herního výkonu obou soupeřících družstev (v utkání). Na základě pozorovaných jevů, jejich záznamu a jejich zpracování lze získat představu o obecných příčinách vítězství jednoho družstva a o porážce soupeřícího družstva. Za předpokladu, že je doporučovaný postup standardně realizován ve více utkáních, poskytuje dále KAVTÝM příležitost jednak k tvorbě ucelenějších charakteristik týmového herního výkonu určitých věkových kategorií nebo různých soutěží, jednak ke zjišťování rozdílů mezi těmito charakteristikami. V záměrech přesnějších konstatování a definitivních závěrů doporučujeme charakteristiky získané prostřednictvím KAVTÝM propojovat s výsledky deskriptivně interpretačních technik.

Způsob evidence herně výkonových projevů. Obecné předpoklady záznamu herně výkonových projevů vycházejí z epizody herního děje označované v oficiálních pravidlech sportovní hry pojmem „míč pod kontrolou“. Má-li družstvo míč pod kontrolou, může útočit a ohrozit koš soupeře. Naopak nemá-li míč pod kontrolou, snaží se ho získat obrannými činnostmi.

Vlastní realizace záznamu se pak opírá o zapisování (do předem připraveného archu) činnostních jevů - údajů, jimiž družstvo zakončuje jednotlivé epizody útoku nebo se zbavuje možnosti v těchto epizodách pokračovat. Tak lze také určit všechny sledované, resp. vytipované údaje o herním výkonu.

Jsou jimi:

- střelba na koš soupeře, a to střelba z krátké vzdálenosti (K), střelba ze střední vzdálenosti (S), střelba z dlouhé vzdálenosti (D) – v současnosti pouze tříbodové pokusy, střelba z krátké vzdálenosti bezprostředně po doskočení míče po vlastní neúspěšné střelbě (DO), trestné hody (TH);
- útočné doskakování bez následně bezprostřední střelby na koš (do);
- ztráty míče, a to ztráty způsobené špatnou přihrávkou (P) porušením pravidel bez přihrávek končících v zázemí (přestupky a útočné osobní chyby - PP), blokováním střelby soupeřem (BL)... a jiné ztráty míče (J);
- obranné doskakování, tj. získání míče doskočením po neúspěšné střelbě soupeře (I);
- výskyt postupných útoků (PÚ);
- výskyt rychlých protiútoků (RP).

Všechny tyto údaje se v průběhu pozorování zapisují dohodnutými symboly do řádků, které jsou v tabulkách (pro každého soupeře zvlášť) připraveny pro postupný útok (PÚ) a pro rychlý protiútok (RP). Zvlášť je zapisováno obranné doskakování (I). Kumulace jevů v jednom útoku se vyjadřuje příslušnými symboly a znaménkem plus (+). Úspěšná střelba se uvádí příslušným symbolem v kolečku nebo – u TH – přeškrtnutou jedničkou.

Je zjištěno, že po určité době zácviku zvládne záznam provádět jeden pozorovatel ..., aniž by musel projekci videozáznamu či CD příliš zastavovat či vracet. Prakticky nejvhodnější je záznam typu „tužka - papír“.

Zpracování získaných údajů se provádí aritmetickými součty (odečty) zaznamenaných údajů a následně procentuálním vyjádřením. Výsledkem se stává charakteristika týmového herního výkonu v jeho různých ukazatelích. Získané a zpracované údaje umožňují:

1. stanovit celkový počet míčů pod kontrolou (PMK), tj. četnost všech možností družstva realizovat útok (= aritmetický součet údajů o finálních jevech jednotlivých epizod, s výjimkou TH nařizovaných za osobní chybu na střílejícího hráče);

2. stanovit celkovou úspěšnost (efektivitu) útočných akcí v % (= podíl úspěšně zakončených útoků střelbou v jednotkách a celkového počtu míčů pod kontrolou x 100 – CEÚ);
3. určit výskyt střelby z krátké, střední a dlouhé vzdálenosti a její úspěšnost v %;
4. určit počet TH a jejich úspěšnost v %; zjistit, v kterých případech střelby se nejčastěji nařizují TH;
5. určit, kolikrát získává útočící družstvo míč pod kontrolu jeho doskočením po vlastní neúspěšné střelbě a stanovit úspěšnost střelby provedené ihned po doskočení;
6. zjistit, kolikrát získává útočící družstvo míč po kontrolu útočným doskakováním vůbec;
7. stanovit tzv. absolutní úspěšnost střelby v % (= podíl všech úspěšných střeleckých pokusů počítaných jako 1 bod a počtu všech realizovaných střeleckých pokusů včetně TH x 100 – AÚS);
8. stanovit tzv. relativní úspěšnost střelby (RÚS), tj. v podstatě stejný výpočet jako v předchozím případě, ale pouze pro střelbu z pole (bez TH);
9. zjistit výskyt ztraceným míčů (ZM), tj. případů, které v episodách útoku zbavují družstvo možnosti úspěšně zakončit útok střelbou;
10. získat relativní přehled o počtu ztracených míčů celkově i v jednotlivých případech ztrát s ohledem na PMK vyjádřeném v % (= podíl ztracených míčů celkově nebo v jednotlivých případech ztrát a PMK x 100 – ZMPMK);
11. určit relativně poměrné zastoupení jednotlivých ztrát míčů v % (= podíl ztrát míčů v jednotlivých případech a celkového počtu ztrát x 100);
12. relativně kvantitativní konfrontaci úspěšně a neúspěšně zakončených útoků s ohledem na úspěšnou i na neúspěšnou střelbu a ztráty míčů;
13. získat přehled o zastoupení RP a jejich úspěšnosti;
14. získat přehled o zastoupení PÚ a jejich úspěšnosti;
15. získat přehled o obraném doskakování a o počtu takto získaných míčů pod kontrolu;
16. vypočítat tzv. relativní úspěšnost obrany družstva v % (= součet počtu doskočených míčů v obraně a počtu ztrát míčů soupeře v podílu s PMK soupeře x 100 - RÚO);
17. stanovit konečnou efektivitu týmového herního výkonu v %, a to součtem absolutních četností CEÚ a RÚS v poměru (děleno) k celkovému součtu PMK obou družstev x 100 - KED.

Je zřejmé, že mnohé z uvedených ukazatelů mají teoretický význam a vyplývají spíše z možností aritmetických operací s údaji. Pro charakteristiku týmového herního výkonu považujeme za nejdůležitější ukazatele v bodech 1. (PMK), 2. (CEÚ), 7. a 8. (AÚS a RÚS); 10. (ZMPMK), 13. a 14. (RP a PÚ), 16. a 17. (RÚO a KED)(Velenský, nepublikovaná práce).

5. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Cílem práce je analyzovat, charakterizovat a srovnat týmový herní výkon ve vzájemných utkáních týmů ČEZ Basketbal Nymburk a Geofin Nový Jičín v sezóně 2007/2008. Dále pokusit se najít pravděpodobné příčiny a důvody výsledků v těchto utkáních.

Postup práce

- 1) Pořízení videozáznamu z vybraných utkání
- 2) Pomocí vlastního pozorování videozáznamu vytvoření písemného záznamu dle kvantitativní analýzy týmového herního výkonu (KAVTÝM).
- 3) Zpracování získaných údajů aritmetickými součty (odečety) a získat procentuální vyjádření.
- 4) Hodnocení charakteristiky týmového herního výkonu.
- 5) Vyzdvihnout pravděpodobné příčiny výsledků

6. VÝSLEDKOVÁ ČÁST

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Geofin Nový Jičín - ČEZ Basketbal Nymburk
Soutěž :	MATTONI NBL
Část soutěže :	Základní část
Datum :	10.10.2007
Místo :	Nový Jičín
Výsledek :	88 - 67

Konfrontace									
Domáci : Geofin Nový Jičín					Hosté : ČEZ Basketbal Nymburk				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	42	33	75	56	PMK	30	44	74	41
SK	14	6	20	70	SK	12	3	15	80
SS	6	4	10	60	SS	4	15	19	21
SD	7	13	20	35	SD	8	13	21	38
DO	1	5	6	17	DO	0	1	1	0
RÚS	28	28	56	50	RÚS	24	32	56	43
TH	27	8	35	77	TH	11	2	13	85
AÚS	55	36	91	60	AÚS	35	34	69	51
DO + do			12		DO + do			8	
ZMPP		7	16	44	ZMPP		3	19	16
ZMPŘ		8	16	50	ZMPŘ		10	19	53
ZMBL		0	16	0	ZMBL		1	19	5
ZMJ		1	16	6	ZMJ		5	19	26
Celkem			16		Celkem			19	
ZMPMK		16	75	21	ZMPMK		19	74	26
PÚ	39	32	71	55	PÚ	28	41	69	40
RP	3	1	4	75	RP	2	3	5	40
OD			26		OD			18	
CEÚ	42	33	75	56	CEÚ	30	44	74	41
RÚO	45		74	61	RÚO	34		75	45
KDE	87		149	58	KDE	64		149	43

Hodnocení zápasu 10. 10. 08

V tomto zápase se podařilo Novému Jičínu zvítězit relativně vysokým rozdílem. Jednalo se o první vzájemné utkání v sezóně 2007/2008. Do konce sezóny se pak podařilo Novému Jičínu zvítězit už jen jednou, a to ve finále s velmi těsným rozdílem. Z tohoto pohledu je tedy zápas velice zajímavý. Musím předeslat, že důležitý faktor vítězství hráčů Nového Jičína vidím také v tom, že Nymburku chyběl zraněný klíčový hráč Rančík a rozehrávač Lee se ještě nepřipojil k družstvu. Když se podíváme na souhrnné ukazatele Kavtýmu, neřekli bychom, že by tým Nového Jičína zvítězil o více jak 20bodů. Hlavní rozdíly mezi týmy byly hlavně ve střelbě ze střední vzdálenosti, ve ztracených míčích a v počtu nařízených trestných hodů.

Hráči Geofinu měli velmi dobrou úspěšnost střelby ze střední vzdálenosti 60%, oproti tomu Nymburk měl úspěšnost velmi špatnou 21%, vystřelil z této vzdálenosti relativně vysoký počet střel (19). Střely byly často ukvapené a nepřipravené, hlavně díky dobré a agresivní obraně. Nový Jičín často v zápase zařazoval zónovou obranu, což se ukázalo jako dobré řešení. Nenechávali hostující hráče střílet volné střely z tříbodové hranice a „zpod koše“, kde je Nymburk velmi úspěšný. Riskovali tedy těžší střelu ze střední vzdálenosti po pohybu nebo z driblinku, kde je úspěšnost zakončení nižší.

Jak jsem předeslal, druhým faktorem Nymburské porážky je počet ztrát hostů. Nymburk zaznamenal 19 ztrát míče, což je pro jeho hráče velmi nestandardní počet. V celé sezóně měli průměrný počet ztrát 11,2 na utkání. Hráči Nymburka nejvíce chybovali špatnou přihrávkou (10).

Poslední velký rozdíl v zápase byl v počtu nařízených trestných hodů. Domáci stříleli 35 pokusů s velmi slušnou úspěšností (77%), oproti tomu Nymburk vystřelil pouze 13 trestných hodů s úspěšností 85%. Rozdíl v počtu nařízených trestných hodů bych připsal velmi aktivní hře Nového Jičína pod oběma koši a špatného využití podkošových hráčů Nymburka. Zařazení zónové obrany a potlačení silných stránek Nymburka, kterými jsou tříbodová střelba, hra „zpod koše“ a rychlý protiútok se pro Nový Jičín ukázalo jako výborný tah. Nymburk se dostal pouze k pěti rychlým protiútokům, z toho pouze 2 byly úspěšné. Zvolenou

domáci taktiku ještě zdůraznila absence nymburského podkošového hráče Rančíka a dirigenta Leea.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	ČEZ BASKETBAL NYMBURK - GEOFIN NOVÝ JIČÍN
Soutěž :	MATTONI NBL
Část soutěže :	Základní část
Datum :	30.11.2007
Místo :	Nymburk
Výsledek :	93 : 79

Konfrontace									
Domáci : ČEZ BASKETBAL NYMBURK					Hosté : GEOFIN Nový JIČÍN				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	41	30	71	57	PMK	35	35	70	50
SK	15	7	22	68	SK	13	6	19	68
SS	6	14	20	30	SS	8	10	18	44
SD	9	11	20	45	SD	9	9	18	50
DO	3	0	3	100	DO	2	3	5	60
RÚS	33	32	65	51	RÚS	32	28	60	53
TH	20	2	22	91	TH	10	5	15	67
AÚS	53	34	87	61	AÚS	42	33	75	56
DO + do			10		DO + do			7	
ZMPP		1	8	13	ZMPP		4	14	29
ZMPŘ		5	8	63	ZMPŘ		5	14	36
ZMBL		1	8	13	ZMBL		0	14	0
ZMJ		1	8	13	ZMJ		5	14	36
Celkem		8			Celkem		14		
ZMPMK		8	71	11	ZMPMK		14	70	20
PÚ	36	27	63	57	PÚ	33	35	68	49
RP	5	3	8	63	RP	2	0	2	100
OD			21		OD			23	
CEÚ	41	30	71	57	CEÚ	35	35	70	50
RÚO	35		70	50	RÚO	31		71	44
KDE	76		141	54	KDE	66		141	47

Hodnocení zápasu 30. 11. 07

Konečný rozdíl výsledku tohoto zápasu, je vzhledem k vyrovnaným statistikám překvapivě výrazný. Největší rozdíly, a dle mého názoru klíčové pro konečné vítězství hráčů Nymburka, vidím v následujících ukazatelích: ZTRACENÉ MÍČE, RYCHLÉ PROTIÚTOKY, TRESTNÉ HODY

ZTRACENÉ MÍČE – Nový Jičín se dopustil 14ti ztrát míče, což je o 6 více než jeho soupeř. Hráči Nového Jičína přišli díky ztrátám o 20% možností zakončení svých útoků. Nymburk pouze o 11%. Nový Jičín nejvíce chyboval přihrávkou (5), ale dopustil se i jiných ztrát, byly to především chyby v driblíngu, zapříčiněné kvalitní presingovou obranou domácích hráčů ve druhém poločase.

RYCHLÉ PROTIÚTOKY – Hráči Nymburka zahráli 8 rychlých protiútoků, jejich soupeř pouze 2. Vzhledem ke skutečnosti, že úspěšnost zakončení z rychlého protiútku je mnohem vyšší než z útoku postupného, měl tento ukazatel svůj význam na konečný výsledek utkání. Nymburk zakončoval rychlé protiútoky s úspěšností 63%, Nový Jičín 100%.

TRESTNÉ HODY – Poslední velký rozdíl je ve střelbě trestných hodů (TH). Domácí hráči stříleli trestné hody s výbornou úspěšností 91%, hosté dosáhli úspěšnosti pouze 67%. I v počtu trestných hodů je rozdíl, Nymburk střílel 22 TH, Nový Jičín pouze 15.

Díky těmto ukazatelům se hráči Nového Jičína připravili o lepší výsledek. Rozhodující faktor v zápase, dle mého názoru, spočíval ve špatné hře hostů proti presingové obraně domácích basketbalistů.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Geofin Nový Jičín - ČEZ Basketbal Nymburk
Soutěž :	MATTONI NBL
Část soutěže :	Základní část
Datum :	2.2.2008
Místo :	Nový Jičín
Výsledek :	56 - 73

Konfrontace									
Domáci : Nový Jičín					Hosté : ČEZ Basket Nymburk				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	26	42	68	38	PMK	34	32	66	52
SK	9	3	12	75	SK	20	7	27	74
SS	3	19	22	14	SS	8	12	20	40
SD	6	13	19	32	SD	3	8	11	27
DO	4	4	8	50	DO	1	3	4	25
RÚS	22	39	61	36	RÚS	32	30	62	52
TH	12	2	14	86	TH	8	0	8	100
AÚS	34	41	75	45	AÚS	40	30	70	57
DO + do			13		DO + do			7	
ZMPP		5	16	31	ZMPP		7	10	70
ZMPŘ		9	16	56	ZMPŘ		1	10	10
ZMBL		0	16	0	ZMBL		1	10	10
ZMJ		2	16	13	ZMJ		1	10	10
Celkem			16		Celkem			10	
ZMPMK		16	68	24	ZMPMK		10	66	15
PÚ	21	41	62	34	PÚ	28	29	57	49
RP	5	1	6	83	RP	6	3	9	67
OD			22		OD			21	
CEÚ	26	42	68	38	CEÚ	34	32	66	52
RÚO	32		66	48	RÚO	37		68	54
KDE	58		134	43	KDE	71		134	53

Hodnocení zápasu 2. 2. 08

Třetí vzájemné utkání se vyznačovalo nízkým skóre. Nový Jičín zaznamenal pouze 56 bodů. Domácím hráčům v tomto utkání nasazení jistě nechybělo, dokonce byli úspěšnější než jejich soupeř, a to jak v obranném doskakování (22:21), tak i útočném (13 : 7). Další důkaz velkého nasazení hráčů Nového Jičína je i větší počet trestných hodů. Jako klíčová se nakonec ale ukázala výborná obrana Nymburka. Za vítězstvím hráčů hostujícího týmu vidím dva hlavní důvody.

Prvním se zdá být relativní úspěšnosti střelby (RÚS). Nymburk dosáhl (RÚS) 52%, jeho soupeř pouze 36%. Hlavní příčina tohoto rozdílu je ve skutečnosti, že Nymburk nejvíce zakončoval z krátké vzdálenosti, kde je úspěšnost mnohem vyšší, než ze střední či dlouhé vzdálenosti. Nymburk v tomto utkání zakončoval z krátké vzdálenosti s úspěšností 74%, vystřelil 27 pokusů. Nový Jičín měl „zpod koše“ úspěšnost podobnou (75%), vystřelil však z této vzdálenosti pouze 12krát. Domácí hráči nejvíce stříleli ze střední a dlouhé vzdálenosti. Vzhledem ke kvalitní obraně často zakončovali z nepřipravených pozic, a proto se nemůžeme divit jejich velmi špatné bilanci ve střelbě ze střední vzdálenosti (22/3), tedy 14%! Z dlouhé vzdálenosti dosáhli domácí hráči příznivější úspěšnosti (32%).

Druhý významný důvod nymburského vítězství spočívá v počtu ztrát míče. Nový Jičín ztratil 16 míčů, hlavně přihrávkou (9), oproti tomu hosté se dopustili jen deseti. Z těchto ztrát často pramenily rychlé protiútoky Nymburka (6). V zápase nestačilo ani velké nasazení domácích hráčů. Basketbalová kvalita byla na straně ČEZ Basketbal Nymburk.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání : ČEZ BASKETBAL NYMBURK - GEOFIN NOVÝ JIČÍN
 Soutěž : MATTONI NBL
 Část soutěže : finále play off 1. zápas
 Datum : 31.5.2008
 Místo : Nymburk
 Výsledek : 84 : 73

Konfrontace									
Domáci : ČEZ Basketball Nymburk					Hosté : Geofin Nový Jičín				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	42	31	73	58	PMK	32	42	74	43
SK	18	6	24	75	SK	11	5	16	69
SS	6	10	16	38	SS	6	15	21	29
SD	7	9	16	44	SD	5	15	20	25
DO	2	1	3	67	DO	4	2	6	67
RÚS	33	26	59	56	RÚS	26	37	63	41
TH	13	10	23	57	TH	14	1	15	93
AÚS	46	36	82	56	AÚS	40	38	78	51
DO + do			11		DO + do			10	
ZMPP		3	14	19	ZMPP		4	16	25
ZMPŘ		8	14	57	ZMPŘ		8	16	50
ZMBL		2	14	14	ZMBL		1	16	6
ZMJ		1	14	7	ZMJ		3	16	19
Celkem			14		Celkem			16	
ZMPMK		14	73	19	ZMPMK		16	74	22
PÚ	34	31	65	52	PÚ	31	42	73	42
RP	8	0	8	100	RP	1	0	1	100
OD			23		OD			23	
CEÚ	42	31	73	58	CEÚ	32	42	74	43
RÚO	39		74	53	RÚO	37		73	51
KDE	81		147	55	KDE	69		147	47

Hodnocení zápasu 31. 5. 08 Finále I.

První finálové utkání bylo velmi vyrovnané, Nymburk si vytvořil rozhodující náskok až v posledních pěti minutách čtvrté čtvrtiny. Hlavní důvody vítězství domácího celku vidím hlavně ve třech ukazatelích: ÚSPĚŠNOST STŘELBY, RYCHLÉ PROTIÚTOKY, ZTRÁTY MÍČE V POSLEDNÍ ČTVRTINĚ.

ÚSPĚŠNOST STŘELBY – Nymburk, jak je v utkáních s Novým Jičínem tradicí, nejvíce zakončoval z krátké vzdálenosti. Z tohoto prostotu má Nymburk dlouhodobě nejvyšší úspěšnost, zakončoval 24krát, jeho úspěšnost dosáhla 75%. Naopak hosté nejvíce zakončovali ze vzdálenosti střední, kde je ale procentuální úspěšnost mnohem nižší. Hosté vystřelili během zápasu ze střední vzdálenosti 21krát, s úspěšností pouhých 29%. Vzhledem k těmto skutečnostem dosáhli hráči Nymburka relativní úspěšnosti střelby (RÚS) 56%, jejich soupeř pouze 41%.

RYCHLÉ PROTIÚTOKY – Domácí hráči zakončili 8 protiútoků z 8 pokusů. Nový Jičín zahrál pouze 1 úspěšný rychlý protiútok. V této statistice hraje roli i fakt, že Nymburk často získával míče v blízkosti středové čáry, kde je velmi výhodná pozice zahájit protiútok.

ZTRÁTY MÍČE V POSLEDNÍ ČTVRTINĚ – Poslední důležitý faktor vítězství hráčů Nymburka vidím právě ve ztrátách míče v poslední čtvrtině, kdy se zápas rozhodoval. Nový Jičín v poslední čtvrtině ztratil 9 míčů! V tomto období se domácí hráči prezentovali agresivní obranou a hosté se s ní nedokázali vyrovnat. I psychika a únava hrála na konci utkání určitě svou roli.

Dále mě v tomto zápase zaujal nebývale vysoký počet ztrát na straně Nymburka (14) a také velmi nízká úspěšnost domácích při trestných hodech (23/13), tedy pouhých 57%. Naopak hosté stříleli z této hranice výborně (15/14) 93%. Nový Jičín nedokázal zvítězit i přes tyto výpadky soupeře.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání : ČEZ BASKETBAL NYMBURK - GEOFIN NOVÝ JIČÍN
 Soutěž : MATTONI NBL
 Část soutěže : finále play-off 2. zápas
 Datum : 1.6.2008
 Místo : Nymburk
 Výsledek : 89 : 47

Konfrontace									
Domáci : ČEZ BASKETBAL NYMBURK					Hosté : GEOFIN NOVÝ JIČÍN				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	43	28	71	61	PMK	22	52	74	30
SK	17	7	24	71	SK	8	7	15	53
SS	11	6	17	65	SS	5	13	18	28
SD	4	10	14	29	SD	2	15	17	12
DO	2	1	3	67	DO	2	2	4	50
RÚS	34	24	58	59	RÚS	17	37	54	31
TH	17	5	22	72	TH	11	3	14	79
AÚS	51	29	80	64	AÚS	28	40	68	41
DO + do			5		DO + do			6	
ZMPP		4	8	50	ZMPP		3	21	14
ZMPŘ		3	8	38	ZMPŘ		8	21	38
ZMBL		0	8	0	ZMBL		2	21	10
ZMJ		1	8	12	ZMJ		8	21	38
Celkem		8			Celkem		21		
ZMPMK		8	71	11	ZMPMK		21	74	28
PÚ	33	25	58	57	PÚ	20	51	71	28
RP	10	3	13	77	RP	2	1	3	67
OD			28		OD			17	
CEÚ	43	28	71	61	CEÚ	22	52	74	30
RÚO	49		74	66	RÚO	25		71	35
KDE	92		145	63	KDE	47		145	32

Hodnocení zápasu 1. 6. 08 Finále II.

Druhý finálový zápas se hráčům Nového Jičína jistě vůbec nepovedl, prohráli o 42 bodů, což byla jejich vůbec největší porážka v sezóně. Příčiny výrazného vítězství domácího družstva vidím ve třech hlavních faktorech: ÚSPĚŠNOST STŘELBY, ZTRÁTY MÍČE, RYCHLÉ PROTIÚTOKY.

ÚSPĚŠNOST STŘELBY – Největší rozdíl byl zejména v úspěšnosti střelby ze střední a dlouhé vzdálenosti. Nymburk nejvíce zakončoval „zpod koše“, kde je úspěšnost obecně nejvyšší. Z této krátké vzdálenosti vystřelili domácí hráči 24 střel s úspěšností 71%. Nový Jičín zaznamenal 15 pokusů s úspěšností 53%. Naopak hostující hráči nejvíce zakončovali ze střední a dlouhé vzdálenosti, kde je dlouhodobá úspěšnost nižší. Hosté vystřelili ze střední vzdálenosti 18 střel s úspěšností 28% a z tříbodové vzdálenosti zaznamenali 17 pokusů s úspěšností pouhých 12%. V relativní úspěšnosti střelby (RÚS) byl tedy logicky značný rozdíl. (RÚS) Nymburk – 59%, Nový Jičín – 31%.

ZTRÁTY MÍČE – Hráči Nymburka ztratili 8 míčů, jejich soupeř dokonce ztrát 21. Hned 15 míčů ztratili hosté ve druhém poločase, což bylo způsobeno agresivnější obranou domácího družstva. Díky těmto chybám se Nový Jičín připravil o 21% svých možností zakončit útok.

RYCHLÉ PROTIÚTOKY – Družstvo Nymburka zahrálo 13 protiútoků s úspěšností 77%. Hosté zahráli jen protiútoky 3, a to s úspěšností 67%. Nymburk využíval častých ztrát míče soupeře, a tím zakládal snadno rychlé protiútoky. Hostující hráči často chybovali v blízkosti středové čáry, a tím měli domácí basketbalisté výbornou výchozí pozici pro zahájení rychlého protiútku.

Závěrem musím zmínit skutečnost, že se jednalo o druhé vzájemné utkání během 24 hodin. Tým Nymburka může vzhledem k „silnější lavičce“ prostřídat více hráčů. I tento fakt měl, dle mého názoru, svůj význam ve velmi špatné hře hostujícího týmu ve druhém poločase.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání : GEOFIN NOVÝ JIČÍN - ČEZ BASKETBAL NYMBURK
 Soutěž : MATTONI NBL
 Část soutěže : Finále 3. zápas
 Datum : 4.6.2008
 Místo : Nový Jičín
 Výsledek : 97 - 93

Konfrontace									
Domáci : GEOFIN NOVÝ JIČÍN					Hosté : ČEZ BASKETBAL NYMBURK				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	42	37	79	53	PMK	44	37	81	54
SK	13	4	17	76	SK	22	5	27	81
SS	5	10	15	33	SS	5	15	20	25
SD	12	12	24	50	SD	6	10	16	38
DO	0	4	4	0	DO	1	3	4	25
RÚS	30	30	60	50	RÚS	34	33	67	51
TH	24	7	31	77	TH	19	4	23	83
AÚS	54	37	91	59	AÚS	53	37	90	59
DO + do			6		DO + do			9	
ZMPP		5	15	33	ZMPP		3	13	23
ZMPŘ		9	15	60	ZMPŘ		6	13	46
ZMBL		0	15		ZMBL		1	13	8
ZMJ		1	15	7	ZMJ		3	13	23
Celkem		15			Celkem		13		
ZMPMK		15	79	19	ZMPMK		13	81	16
PÚ	39	35	74	53	PÚ	41	35	76	54
RP	3	2	5	60	RP	3	2	5	60
OD			22		OD			23	
CEÚ	42	37	79	53	CEÚ	44	37	81	54
RÚO	35		81	43	RÚO	38		79	48
KDE	77		160	48	KDE	82		160	51

Hodnocení zápasu 4. 6. 08 III. Finále

Toto utkání bylo nejvyrovnanější ze všech vzájemných střetnutí v sezóně. Dle výsledku, ale i statisticky. Z vítězství se nakonec radoval Nový Jičín. Týmy měly podobný počet možností realizovat útok (PMK), Nový Jičín 42, Nymburk 44. I úspěšnost útoků měly takřka stejnou, Nový Jičín 53%, Nymburk 54%. Relativní úspěšnost střelby (RÚS), měly oba celky vzácně vyrovnanou. Domácí hráči dosáhli úspěšnosti 50%, hosté 51%. Také úspěšnost trestných hodů měly týmy podobnou, Geofin 77%, Nymburk 83%. Absolutní úspěšnost střelby (AÚS) byla naprosto totožná, oba týmy s 59%. Vzhledem k takto vyrovnaným statistikám se nemůžeme divit, že i konečná efektivita týmového herního výkonu (KED) je velmi vyrovnaná, Nový Jičín 48%, Nymburk 51%.

V takto vyrovnaném utkání je složité říci, které faktory rozhodly o tak těsné výhře domácího celku. Přesto vidím tři hlavní důvody konečného vítězství hráčů Nového Jičina. Velký význam měla pro konečný výsledek výborná střelba domácích za tři body. Hráči Geofinu zaznamenali 12 úspěšných tříbodových střel z 24 pokusů (50%)! Další důvod vítězství domácích vidím v tom, že dokázali zastavit velmi nebezpečné rychlé protiútoky Nymburka. Toto se jim v mnoha zápasech nedařilo. Nymburk zaznamenal pouze 3 úspěšné protiútoky, což je vůbec nejméně v sezóně. Posledním důvodem úspěchu domácího mužstva je eliminace další silné zbraně hostů, kterou je útočné doskakování a na něj navazující bezprostřední zakončení „zpod koše“ (DO). Hráči Nymburka zaznamenali pouze jednu úspěšnou střelu ihned po útočném doskoku.

Závěrem bych zmínil skutečnost, že žádnému týmu se v Mattoni NBL (v sezóně 2007/2008) nepodařilo nastřílet hráčům Nymburka více bodů.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání : GEOFIN NOVÝ JIČÍN - ČEZ BASKETBAL NYMBURK
 Soutěž : MATTONI NBL
 Část soutěže : Finále IV.
 Datum : 5.6.2008
 Místo : Nový Jičín
 Výsledek : 58 : 67

Konfrontace									
Domáci : Nový Jičín					Hosté : Nymburk				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	29	48	77	38	PMK	30	41	71	42
SK	7	5	12	58	SK	9	13	22	41
SS	5	12	17	29	SS	7	15	22	32
SD	5	21	26	19	SD	2	7	9	22
DO	2	3	5	40	DO	4	2	6	67
RÚS	19	41	60	32	RÚS	22	37	59	37
TH	17	4	21	81	TH	19	2	21	90
AÚS	36	45	81	44	AÚS	41	39	80	51
DO + do			10		DO + do			10	
ZMPP		2	17	12	ZMPP		8	14	57
ZMPŘ		12	17	71	ZMPŘ		4	14	29
ZMBL		1	17	6	ZMBL		1	14	7
ZMJ		2	17	11	ZMJ		1	14	7
Celkem		17			Celkem		14		
ZMPMK		17	77	22	ZMPMK		14	71	20
PÚ	26	45	71	37	PÚ	22	39	61	36
RP	3	3	6	50	RP	8	2	10	80
OD			29		OD			30	
CEÚ	29	48	77	38	CEÚ	30	41	71	42
RÚO	43		71	61	RÚO	47		77	61
KDE	72		148	49	KDE	77		148	52

Hodnocení zápasu 5. 6. 08 IV. Finále

Čtvrté finálové utkání se vyznačovalo nízkým skóre na obou stranách. Pro srovnání, zápas skončil výsledkem 58 : 67 pro hráče Nymburka. Třetí finálový zápas, který se hrál o den dříve, skončil výsledkem 97 : 93 pro Nový Jičín.

Hlavní důvod vítězství Nymburka v tomto zápase vidím ve velmi nízké úspěšnosti domácích hráčů ve střelbě za tři body a v počtu pokusů z této vzdálenosti. Hráči Nového Jičína vystřelili 26 střel z tříbodového území a zaznamenali pouze 5 úspěšných, což činí úspěšnost 19%. Tolik pokusů při takovéto úspěšnosti je ohromně vysoké číslo. Domácí se zřejmě měli snažit více zakončovat z kratších vzdáleností od koše. Hosté z tříbodové čáry také nestříleli příliš dobře, úspěšnost měli 22%. Zaznamenali pouze 9 pokusů. Naopak z krátké vzdálenosti, kde je úspěšnost dlouhodobě nejvyšší, zakončovali hráči Nymburka 22krát s úspěšností 41%. Oproti tomu domácí hráči zakončili „zpod koše“ jen 12 střel s úspěšností 58%.

Další důvody porážky Nového Jičína vidím v 8 úspěšných rychlých protiútocích hostů, Geofin zaznamenal jen 3 koše z rychlého protiútku. Až na tyto faktory bylo utkání velmi vyrovnané, o čemž vypovídá i relativní úspěšnost obrany (RÚO), kde oba týmy dosáhli úspěšnosti 61%. I konečná efektivita týmového herního výkonu je velmi vyrovnaná, Nový Jičín 49%, Nymburk 52%. Poslední zajímavý ukazatel je jistě výborná střelba trestných hodů. Oba týmy střílely 21 pokusů. Nový Jičín s úspěšností 81%, hosté z Nymburka dokonce 91%.

Závěrem bych chtěl říci, že toto utkání bylo pro finálovou sérii klíčové z hlediska dosavadního stavu (2 : 1 pro hosty). Obě družstva kvalitně bránila, ale v útoku předvedla průměrné výkony se spoustou chyb.

Souhrnné ukazatele THV podle KAVTÝM ze sedmi vzájemných zápasů

ČEZ BASKETBAL NYMBURK - GEOFIN NOVÝ JIČÍN	
Soutěž:	MATTONI NBL

Konfrontace									
GEOFIN NOVÝ JIČÍN					ČEZ BASKETBAL NYMBURK				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	228	289	517	44	PMK	264	243	507	52
SK	75	36	111	68	SK	113	48	161	70
SS	38	83	121	31	SS	47	87	134	35
SD	46	98	144	32	SD	39	78	107	36
DO	15	23	36	42	DO	13	11	24	54
RÚS	174	240	414	42	RÚS	212	214	426	49
TH	115	30	145	79	TH	107	25	132	81
AÚS	289	270	559	52	AÚS	319	239	558	54
DO + do			64		DO + do			60	
ZMPP		30	115	26	ZMPP		29	86	34
ZMPŘ		59	115	52	ZMPŘ		37	86	43
ZMBL		4	115	3	ZMBL		7	86	8
ZMJ		22	115	19	ZMJ		13	86	15
Celkem			115		Celkem			86	
ZMPMK		115	517	22	ZMPMK		86	507	17
PÚ	209	281	490	43	PÚ	222	227	449	49
RP	19	8	27	70	RP	42	16	58	72
OD			162		OD			164	
CEÚ	228	289	517	44	CEÚ	264	243	507	52
RÚO	248		507	49	RÚO	279		517	54
KDE	476		1024	46	KDE	543		1024	53

5. 1. Celkové zhodnocení výsledků

V kvantitativní analýze videozáznamu sedmi vzájemných utkání mezi družstvy Geofin Nový Jičín a ČEZ Basketbal Nymburk v sezóně 2007/2008 jsem se zaměřil na souhrnné ukazatele týmového herního výkonu podle KAVTÝM a na rozdíly ve výsledcích mezi zápasy, ve kterých zvítězil Geofin Nový Jičín či dosáhl úspěchu tým ČEZ Basketbal Nymburk.

Nejprve bych zmínil fakt, že Nymburk zvítězil ze sedmi hodnocených utkání 5krát, Nový Jičín byl úspěšný pouze ve dvou zápasech. Po sedmi utkáních měly týmy velmi podobný počet míčů pod kontrolou (PMK). Hráči Nového Jičína měli součet ze sedmi zápasů 517 možností realizovat útok, Nymburk 507. Nový Jičín byl úspěšný ve 44% svých možností, Nymburk dosáhl úspěšnosti 52%. Ve střelbě z krátké vzdálenosti akcentují první velký rozdíl mezi družstvy. Hráči Nového Jičína vystřelili z krátké vzdálenosti 111 střel s úspěšností 68%. Nymburk dosáhl „zpod koše“ úspěšnosti 70%, ale vystřelil z této vzdálenosti 161 pokusů, což je o 50 střel více než Nový Jičín. Nymburk v sedmi hodnocených zápasech zaznamenal o 38 úspěšných pokusů z krátké vzdálenosti více, než jeho soupeř. Ze střední vzdálenosti také více zakončovali hráči Nymburka (134 střel, úspěšnost 35%), Nový Jičín (121, úspěšnost 31%). Hráči Nymburka lépe zakončovali i z dlouhé - tříbodové vzdálenosti. Dosáhli úspěšnosti 36%, Nový Jičín jen 32%. Nymburk zaznamenal 107 pokusů z tříbodové hranice, Nový Jičín o 37 pokusů více. Hráči Nymburka tedy zakončovali ze všech těchto vzdáleností s větší úspěšností než jejich soupeř, logicky tedy dosáhli lepší relativní úspěšnosti střelby (RÚS). V sedmi hodnocených zápasech dosáhli hráči Nového Jičína relativní úspěšnost střelby - 42%, Nymburk 49%. Trestné hody měly oba týmy nadprůměrné a vyrovnané. Nymburk dosáhl z hranice trestného hodu úspěšnosti 81%, Nový Jičín 79%. Nymburk zaznamenal 107 pokusů, Nový Jičín 115 pokusů. Rozdíl mezi družstvy v absolutní úspěšnosti střelby (AÚS) se tedy moc nelišil od relativní úspěšnosti střelby. Nový Jičín měl absolutní úspěšnost střelby 52% a Nymburk 54%.

V útočném doskakovaní dosáhly týmy podobné bilance, Nymburk doskočil pod košem soupeře 60 míčů, Nový Jičín si připsal 64 útočných doskoků. Další důležitý rozdíl v souhrnných ukazatelích mezi týmy byl ve ztrátách míče. Nymburk ztratil v sedmi hodnocených zápasech 86 míčů, Nový Jičín zaznamenal 115 ztrát, což je o 29 více. Nový Jičín měl tedy v průměru o 4.1 ztrát na zápas víc než jeho

soupeř. Geofin nejvíce chyboval přihrávkou (ZP). Špatná přihrávka zapříčinila 52% ztrát Nového Jičína, porušení pravidel (ZPP) 26%, ztráta blokem soupeře (ZBL) 3% a jiné ztráty (ZJ) 19%. Hráči Nymburka taktéž nejvíce ztráceli míč špatnou přihrávkou. Nepovedená přihrávka (ZP) byla důvodem 43% ztrát, porušení pravidel (ZPP) 34%, blok soupeře (ZBL) zavinil 8% ztrát a 15% chyb způsobily jiné ztráty (ZJ). Nymburk tedy přišel o 17% zakončení svých útoků. Hráči Nového Jičína se připravili o 22% zakončení kvůli ztrátám.

Nymburk zahrál 449 postupných útoků, jeho úspěšnost zakončení byla 49%. Nový Jičín měl z postupného útoku možnost zakončení 490krát (úspěšnost 43%). Další významný rozdíl mezi oběma týmy byl bezesporu v rychlých protiútocích. Hráči Nymburka realizovali 58 protiútoků s úspěšností 72%. Nový Jičín měl sice podobnou úspěšnost 70%, ale zahrál jen 27 rychlých protiútoků. Obranné doskakování bylo vyrovnané. Nymburk si v hodnocených zápasech připsal 164 doskoků, Nový Jičín doskočil pod vlastním košem 162 míčů.

V obranné činnosti byl úspěšnější Nymburk. Dosáhl relativní úspěšnosti obrany (RÚS) 52%. Soupeř byl v obraně úspěšný na 44%. Konečná efektivita týmového herního výkonu (KED) byla vzhledem k výsledkům ve sledovaných utkáních logicky lepší na straně Nymburka, a to v poměru 52% : 44%.

Jak už jsem předeslal, hlavní rozdíly v souhrnných výsledcích vidím ve třech ukazatelích:

- 1) Střelba z krátké vzdálenosti**
- 2) Ztráty míče**
- 3) Rychlý protiútok**

1) Hráči Nymburka nejvíce zakončovali z krátké vzdálenosti, kde je úspěšnost dlouhodobě nejvyšší, což se ukázalo i v sedmi hodnocených zápasech. Nymburk vystřelil z krátké vzdálenosti o 50 střel více než jeho soupeř. Hráči Nymburka zaznamenali o 38 úspěšných pokusů z této vzdálenosti více než Nový Jičín, což činí v průměru o 5.4 úspěšných zakončení „zpod koše“ na jedno utkání, tedy skoro 11 bodů.

2) Tým Nového Jičína zaznamenal v sedmi sledovaných utkáních o 29 ztrát míče více než jeho soupeř z Nymburka. Hráči Geofinu se tedy připravili v průměru

o více jak 4 příležitosti zakončit svůj útok než tým Nymburka. Navíc musím připomenout i skutečnost, že Nový Jičín, mnohem častěji než jeho soupeř, ztrácel míč v situacích, které pro bránící tým znamenaly výbornou příležitost realizovat rychlý protiútok.

3) Poslední velký rozdíl vidím ve skutečnosti, že Nymburk zahrál o 31 rychlých protiútoků více než Nový Jičín. Úspěšnost zakončení rychlých protiútoků je obecně vyšší než zakončení z postupného útoku. V hodnocených zápasech úspěšně zakončili hráči Nymburka o 23 rychlých protiútoků více než jeho soupeř, což činí v průměru 3.2 na utkání.

V poslední fázi mého celkového hodnocení bych se rád zaměřil na rozdíly v zápasech, kde zvítězil Nymburk, a kde byl úspěšnější Nový Jičín. Po vyhodnocení výsledků jsem našel tyto hlavní rozdíly:

1) V obou vítězných zápasech dosáhl Nový Jičín nadprůměrné úspěšnosti ze střední resp. dlouhé vzdálenosti a jeho relativní úspěšnost střelby (RÚS) byla v obou případech 50%.

2) Nový Jičín ve vyhraných zápasech střílel mnohem více trestných hodů než jeho soupeř. V prvním vyhraném utkání stříleli hráči Geofinu o 8 trestných hodů více než Nymburk, ve druhém zaznamenali z této vzdálenosti dokonce o 22 střel více. Jejich úspěšnost byla v obou případech 77%. Tato skutečnost hovoří ve zmiňovaných zápasech o vyšší aktivitě hráčů Nového Jičína ve hře 1 na 1 a pod oběma koši.

3) Ve vyhraných zápasech dokázal Nový Jičín donutit Nymburk k většímu počtu ztrát než je u něj obvyklé. V prvním případě se Nymburk dopustil třinácti chyb, ve druhém zaznamenali hráči Nymburka dokonce ztrát 19.

4) Ve vyhraných zápasech snížili hráči Nového Jičína počet střel ze střední vzdálenosti. Právě z tohoto prostoru je jejich úspěšnost v hodnocených zápasech nejnižší.

5) Poslední a velmi důležitý rozdíl vidím ve skutečnosti, že se Novému Jičínu podařilo ve vyhraných utkáních zastavit rychlý protiútok Nymburka. Hráči

Nymburka zahráli úspěšně pouze 2 (v prvním utkání) a 3 (druhé utkání) protiútoky. Toto se jim ve zbývajících vzájemných zápasech nedařilo.

6. ZÁVĚR

V mé diplomové práci jsem se zabýval studií kvantitativní analýzy videozáznamu týmového herního výkonu (KAVTÝM). Cílem této práce je porovnat týmové herní ukazatele v zápasech našich dvou nejlepších družstev, dále najít příčiny herní převahy hráčů Nymburka a charakterizovat chyby Nového Jičína, kterých se v zápasech dopustil.

Výsledky mé práce ukázaly, že tým ČEZ Basketbal Nymburk má mnohem stabilnější výkonnost než družstvo Geofin Nový Jičín. Výkyvy v souhrnných ukazatelích týmového herního výkonu jsou u hráčů Nymburka mnohem menší. Dle mého názoru je z týmového hlediska družstvo Nymburka na mnohem vyšší úrovni než jeho soupeř. Myslím si, že rozdíl mezi týmy v individuální kvalitě hráčů není tak velký jako rozdíl v týmovém výkonu.

Nymburk dokázal mnohem lépe využívat svých silných stránek a lépe reagoval na situace v utkáních. Pojetí hry Nymburka je kolektivnější, a tím i nebezpečnější. Obrana se nemůže soustředit jen na určité hráče či herní kombinace. Útočná hra Nymburka je pestřejší a méně čitelná než útok Nového Jičína. V sezóně 2007/2008 se podařilo Novému Jičínu vyhrát jen tehdy, když předvedl výkon na hranici svých možností. Vzhledem k faktu, že Nový Jičín je jediné mužstvo, kterému se v této sezóně podařilo Nymburk porazit, jistě zaslouží uznání.

Závěrem bych chtěl říci, že i co se týče souhrnných ukazatelů týmového herního výkonu (KAVTÝM), je Nymburk vyspělé družstvo. Domnívám se, že pokud se ostatní celky Mattoni NBL neinspirují jeho kvalitní prací, pak suverenita týmu ČEZ Basketbal Nymburk v domácí soutěži jen tak neskončí.

Pro mne, ligového basketbalistu, se stala tato analýza jistě přínosem. Díky mému detailnějšímu rozboru jsem si všiml chyb v individuálním i týmovém výkonu, které by mi za jiných okolností jistě unikly. Musím též připomenout, že jsem zaznamenal i spoustu výborných řešení situací v útoku i v obraně. Ve sledovaných zápasech jsem týmové herní výkony viděl v širších souvislostech a v jakémsi nadhledu. Vzhledem k mému zájmu o trenérskou činnost, mi tato práce poskytla cenné informace.

7. POUŽITÁ LITERATURA:

- Dobrý, L., Velenský, E. *Košíková (teorie a didaktika)*. Praha: SPN, 1980.
- Dobrý, L. *Útok v košíkové*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1963.
- Dobrý, L., Velenský, E. *Teorie a metodika košíkové*. Praha: SPN, 1962.
- Dobrý, L. *Malá škola basketbalu*. Praha : Olympia, 1986. S. 15.
- Choutka, M., Dovalil, J. *Sportovní trénink*. Praha: Olympia, Karolinum, 1991.
- Dobrý, L. *Didaktika sportovních her*. Praha : SPN, 1988.
- Dobrý, L., Velenský, E. *Košíková : teorie a didaktika*. Vyd. 1. Praha : SPN, 1987.
- Dobrý, L., Semiginovský, B. *Sportovní hry. Výkon a trénink*. Praha : Olympia, 1988.
- Velenský, E. *Basketbal. 1*. Vyd. Praha : Olympia, 1987.
- Velenský, E. *Košíková : trénink, technika, taktika*. Praha : Olympia, 1976
- Velenský, M. *Basketbal : základní program aplikace útočných a obranných činností*. Vyd. 1. Praha : NS Svoboda, 1998. ISBN 80-205-0553-9.
- Velenský, M. *Realizace a význam herně výkonových charakteristik v basketbalu*.
Nepublikovaná práce
- http://fsps.muni.cz/~petivlas/Basketbal/Method_materialy/Silabus%20herni%20cinnosti%20jednotlivce.doc
- Web: <http://basketnmnm.hyperlink.cz/hist/uvod.htm>
- Web: <http://www.basketturnov.wz.cz/historie.php>

